

Composiet of niet? Ja! Maar: Wanneer?

Op donderdag 25 september vond het seminar 'Composiet of niet?' plaats in de Duurzaamheidsfabriek in Dordrecht. Tijdens dit seminar werd kennis gedeeld over de toepassingsmogelijkheden van composiet in de maritieme sector. En? Composiet of niet? Ja! Maar: Wanneer?

Dagvoorzitter Hans Muller (Solico), opende het drukbezochte seminar met een overzicht van toepassingsmogelijkheden van composiet. Hoewel composiet al sinds de jaren vijftig voor maritieme toepassingen wordt gebruikt, ontwikkelde de markt zich langzaam. Afgelopen jaren neemt de interesse echter toe, dankzij de verbetering van industriële productiemethoden, de aandacht voor lichtgewicht materiaal (door toegenomen energiekosten) en de corrosiebestendigheid.

Dat composiet geen nieuw materiaal is, bleek ook uit de presentatie van Niels Jalving, docent aan het Da Vinci College in Dordrecht. Hij gaf een toelichting op de geschiedenis van het materiaal en mogelijke productiemethoden, daarnaast presenteerde Niels een aantal 'composiet' projecten die door het onderwijs opgepakt worden. De studenten van het Da Vinci leren zo met verschillende materialen te werken.

Kunststoffen combineren met staal biedt ongekende mogelijkheden, zo vertelde Peter Madlener van MOCS. De 'relative importance' van materialen verschuift. In 2011 is de composietmarkt met 8,2% toegenomen tot een omvang van 19,6 miljard. Hiervan zit een half een half miljard in de maritieme industrie. De marktpotentie binnen de maritieme sector is 800 miljoen. Bij MOCS geloven ze in een selectieve toepassing van composiet. Gebruik het daar waar het meerwaarde oplevert.

Martijn Nieuwenhuijs (Bureau Veritas) gaf een toelichting op regelgeving en bouwen onder klasse. Als classificatiebureau hebben ze diverse tools beschikbaar, zoals het softwareprogramma ComposeIT waarmee een sterke analyse van composiet panelen kan worden gemaakt. Naast sterkte van de romp is ook brandveiligheid van groot belang. Omdat SOLAS uitgaat van staal als basismateriaal, brengt het gebruik van composiet nieuwe uitdagingen met zich mee.

Op de vraag wanneer composieten breder toegepast gaan worden in de sector, gaven de sprekers na de pauze vast een schot voor de boeg. Peter Coppens (Airborne) presenteerde de hightech technieken die gebruikt zijn voor de ontwikkeling van een scheepsschroef voor een mijnenjager. Arnold Vaandrager (VABO Composites) belichtte de business case achter het duurzaamste visserschip van Europa. Dennis Bakhuis (FPI / Wavin) besprak de voordelen van composiet piping in scrubbers. Frank van de Velde (Rondal) schetste een beeld van het productieproces van 75 meter lange masten voor mega jachten. Marcel Elenbaas (Damen Shipyards Gorinchem) sloot de pitches af met een presentatie over de engineering en productie van modulaire composiet ferries.

Na de pitches was er gelegenheid voor discussie, waarbij de vragen uit de zaal onder meer gericht waren op mogelijkheden voor recycling. Meerdere deelnemers melden dat hier steeds meer mogelijkheden voor zijn. Zo zijn er bedrijven die oude composiet producten inkopen, dit laten shredden en het halffabricaat weer verkopen. Daarnaast wordt veel onderzoek gedaan naar het gebruik van biologische materialen in composieten. Tot slot deed Laurent Morel (Damen Schelde Naval Shipbuilding) nog een oproep aan de aanwezigen om er bij de vlaggenstaten op aan te dringen de regelgeving ook voor composieten geschikt te maken.

Het seminar werd mede mogelijk gemaakt door het regionale samenwerkingsverband Maritime Delta en georganiseerd door Netherlands Maritime Technology in samenwerking met de Vereniging Kunststoffen Composieten Nederland en HISWA Vereniging. Deze partijen verkennen of het mogelijk is om een platform op te starten om kennisdeling en samenwerking te bevorderen tussen de maritieme en composieten sector. Is uw bedrijf geïnteresseerd in de toepassingsmogelijkheden van composiet of wilt u een bijdrage leveren aan het platform? Neem dan contact op met Innovation Manager, Sanne de Vleeschhouwer via vleeschhouwer@maritimetechnology.nl of 010 4444 333.